

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗРЫН ХАРЬЯА
ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Ховд аймгийн Мянгад сумын Хүүхдийн цэцэрлэгийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: ХОА-2023/153/НА/-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Ховд хот
2023 он

Тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар

Утас: 70433061

Цахим хаяг: Boldbaatar.Kh @audit.gov.mn

Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн

Утас:70432545

Цахим хаяг: tsetsegsuren.a@audit.gov.mn

Гэрэлт Хөхийн тэнцвэр Аудит ХХК-ны Ховд дахь салбар

Аудитор: Д.Хишгээ

Утас: 70432545

цахим хаяг: hishgee.da @ gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН	4
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	10
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	12
4.1 Ерөнхий зүйл	12
4.2 Материаллаг байдал.....	13
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	13
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал ...	13
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	13
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	14
4.5.1 Завсрын аудитын талаар	14
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй.....	14
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	14
5.1 Төлбөрийн акт.....	14
5.2 Албан шаардлага: байхгүй	14
5.3 Зөвлөмж.....	14
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ.....	15

Товчилсонүгийнжагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	35,835,657.76	38,150,620.47
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	00.00	463,132.71
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	00.00	463,132.71
3121	Төгрөг	00.00	463,132.71
31211	Төрийн сангийн харилцах	00.00	463,132.71
33	АВЛАГА	200,000.00	100,000.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	200,000.00	100,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	35,635,657.76	37,587,487.76
351	Түүхий эд материал	20,066,349.76	19,891,349.76
35110	Тусгай зориулалттай материал	19,891,349.76	19,891,349.76
35130	Эм боох материал	175,000.00	00.00
354	Хангамжийн материал	15,569,308.00	17,696,138.00
35420	Аж ахуйн материал	11,215,592.00	12,065,528.00
35460	Хүнсний материал	4,193,716.00	5,630,610.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,170,801,469.06	1,148,897,910.22
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,170,801,469.06	1,148,897,910.22
392	Биет хөрөнгө	1,148,201,469.06	1,126,307,910.22
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,112,686,498.58	1,127,686,498.58
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-76,087,327.44	-106,514,001.48
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	29,705,195.00	38,134,795.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-15,270,559.52	-19,085,349.44
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	58,151,803.68	58,151,803.68
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-14,093,214.84	-20,676,576.52
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	59,800,000.00	59,800,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-8,996,666.40	-13,494,999.60
39217	Ном	2,305,740.00	2,305,740.00
393	Биет бус хөрөнгө	22,600,000.00	22,590,000.00
39301	Програм хангамж	1,291,000.00	1,291,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-691,000.00	-701,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	22,000,000.00	22,000,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,206,637,126.82	1,187,048,530.69
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	2,068,823.00	10,646,182.09
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	2,068,823.00	10,646,182.09
413	Өглөг	2,068,823.00	10,646,182.09
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	00.00	2,825,002.09
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	00.00	7,582,580.00
4136	Бусад өглөг	2,068,823.00	238,600.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	2,068,823.00	193,600.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	00.00	45,000.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,204,568,303.82	1,176,402,348.60
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,204,568,303.82	1,176,402,348.60
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	112,586,865.00	112,586,865.00
51101	Өмч: - төрийн	112,586,865.00	112,586,865.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	994,937,891.24	966,771,936.02
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	994,937,891.24	994,937,891.24
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	-28,165,955.22
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	97,043,547.58	97,043,547.58
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,206,637,126.82	1,187,048,530.69

2.2 Аудит хийсэн дэлгэрэнгүй орлогын тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	399,705,320.0	493,723,000.0
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	7,681,818.0	17,800,000.0
120	Нийтлэг татварын бус орлого	7,681,818.0	17,800,000.0
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	7,681,818.0	17,800,000.0
1E+06	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	7,681,818.0	17,800,000.0
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	54,225,502.0	475,923,000.0
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	337,798,000.0	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	4,953,138.0	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	4,953,138.0	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	48,685,900.0	145,044,300.0
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	48,685,900.0	145,044,300.0
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	586,464.0	-
1330	Төсвийн захирагчдаас	586,464.0	330,878,700.0
133001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	330,878,700.0
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	435,011,740.0	521,888,955.2
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	435,011,740.0	521,888,955.2
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	393,532,172.8	509,113,155.2
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	249,152,345.8	294,559,366.1
210101	Үндсэн цалин	249,152,345.8	294,559,366.1
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	32,586,252.9	40,735,080.3
210201	Тэтгэврийн даатгал	32,586,252.9	40,735,080.3
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	47,682,500.0	66,984,980.0
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,330,957.0	3,062,824.0
210302	Түлш, халаалт	41,484,443.0	58,421,656.0
210303	Цэвэр, бохир ус	4,867,100.0	5,500,500.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	5,195,307.0	7,947,464.0
210401	Бичиг хэрэг	1,955,921.0	3,849,200.0
210402	Тээвэр, шатахуун	401,100.0	-

210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	99,800.0	-
210404	Ном, хэвлэл	25,900.0	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	13,900.0	-
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	2,698,686.0	4,098,264.0
2105	Нормативт зардал	13,967,100.0	48,683,506.0
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	429,700.0	175,000.0
210502	Хоол, хүнс	13,537,400.0	48,508,506.0
2107	Томилолт, зочны зардал	84,000.0	-
210702	Дотоод албан томилолт	84,000.0	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	57,800.0	443,900.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	57,800.0	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	443,900.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	44,806,867.1	49,758,858.8
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	2,770,800.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	946,600.0	1,654,900.0
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	43,860,267.1	45,333,158.8
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	41,479,567.2	12,775,800.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	4,953,138.0	12,775,800.0
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	4,953,138.0	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	12,775,800.0
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	36,526,429.2	-
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	36,526,429.2	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(35,306,420.0)	(28,165,955.2)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(35,306,420.0)	(28,165,955.2)

2.3 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	90,586,865.00	22,957,605.00	-12,083,951.21	101,460,518.79
C03	Дахин илэрхийлсэн	90,586,865.00	22,957,605.00	-12,083,951.21	101,460,518.79

	үлдэгдэл				
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-1,033,756.00	-1,033,756.00
C08	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	112,586,865.00	97,043,547.58	994,937,891.24	1,204,568,303.82
D01	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	112,586,865.00	97,043,547.58	994,937,891.24	1,204,568,303.82
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	112,586,865.00	97,043,547.58	994,937,891.24	1,204,568,303.82
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-28,165,955.22	-28,165,955.22
D09	2012 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	112,586,865.00	97,043,547.58	966,771,936.02	1,176,402,348.60

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	392,023,502.0	475,923,000.0
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	392,023,502.0	475,923,000.0
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	337,798,000.0	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	4,953,138.0	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	4,953,138.0	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	49,272,364.0	145,044,300.0
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	48,685,900.0	145,044,300.0
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	586,464.0	-
1330	Төсвийн захирагчдаас	-	330,878,700.0
133001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	330,878,700.0
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	392,023,502.0	475,459,867.3
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	392,023,502.0	475,459,867.3
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	350,543,934.8	462,684,067.3
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	246,170,184.8	295,720,967.3
210101	Үндсэн цалин	143,192,300.8	211,416,867.9
210102	Нэмэгдэл	81,656,621.0	61,370,963.1
210104	Урамшуулал	21,321,263.0	22,933,136.3
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх		

	ШИМТГЭЛ	32,049,600.0	38,531,600.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	22,553,400.0	25,841,544.1
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,374,000.0	3,176,452.4
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,899,400.0	2,558,821.9
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	450,100.0	630,876.1
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,772,700.0	6,323,905.4
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	48,535,900.0	59,354,900.0
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,550,957.0	2,735,400.0
210302	Түлш, халаалт	41,484,443.0	51,119,000.0
210303	Цэвэр, бохир ус	5,500,500.0	5,500,500.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,499,564.0	-
210401	Бичиг хэрэг	121,500.0	-
210402	Тээвэр, шатахуун	401,100.0	-
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	99,800.0	-
210404	Ном, хэвлэл	69,400.0	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	586,464.0	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	221,300.0	-
2105	Нормативт зардал	16,144,486.0	50,110,300.0
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	73,200.0	-
210502	Хоол, хүнс	15,377,986.0	50,110,300.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	693,300.0	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	150,000.0	150,000.0
210604	Урсгал засвар	150,000.0	150,000.0
2107	Томилолт, зочны зардал	125,900.0	-
210702	Дотоод албан томилолт	125,900.0	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	467,600.0	443,900.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	143,600.0	-
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	324,000.0	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	443,900.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,400,700.0	18,372,400.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	14,253,900.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	5,400,700.0	4,118,500.0

213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	41,479,567.2	12,775,800.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	4,953,138.0	12,775,800.0
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	4,953,138.0	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	12,775,800.0
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	36,526,429.2	-
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	36,526,429.2	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	=	463,132.7
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-	463,132.7
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	463,132.7

2.5 Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	475,923,000.00	475,459,867.29
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	475,923,000.00	475,459,867.29
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	463,147,200.00	462,684,067.29
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	296,036,000.00	295,720,967.29
210101	Үндсэн цалин	243,612,200.00	211,416,867.91
210102	Нэмэгдэл	39,759,600.00	61,370,963.08
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	00.00	00.00
210104	Урамшуулал	12,664,200.00	22,933,136.30
210105	Гэрээт ажлын хөлс	00.00	00.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	38,531,600.00	38,531,600.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	26,201,400.00	25,841,544.14
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,053,600.00	3,176,452.43
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,494,900.00	2,558,821.90
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	617,000.00	630,876.13
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,164,700.00	6,323,905.40
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	59,354,900.00	59,354,900.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,735,400.00	2,735,400.00
210302	Түлш, халаалт	51,119,000.00	51,119,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	5,500,500.00	5,500,500.00
2105	Нормативт зардал	50,110,300.00	50,110,300.00
210502	Хоол, хүнс	50,110,300.00	50,110,300.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	150,000.00	150,000.00
210604	Урсгал засвар	150,000.00	150,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	592,000.00	443,900.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	592,000.00	443,900.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	18372400.00	18372400.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	14,172,400.00	14,253,900.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,200,000.00	4,118,500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	12775800.00	12775800.00

2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	12,775,800.00	12,775,800.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	12,775,800.00	12,775,800.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	475,923,000.00	475,459,900.00
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	00.00	00.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	400,101,000.00	399,637,900.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	75,822,000.00	75,822,000.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	75,822,000.00	75,822,000.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	00.00
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	463,132.71

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Байгууллагын үйл ажиллагааны чиглэл, зорилго, зорилтын талаар:

2021-2022 оны хичээлийн жилд “Хүүхдийн хөгжлийг дэмжихэд эцэг эхийн оролцоог ханган сургалтын таатай орчинд тоглонгоо суралцаж хүүхдийн хөгжих, төлөвших боломжийг бүрдүүлэхэд анхаарч ажилласан байна. Танхимын сургалтаар 6 бүлэгт 150 хүүхдийг хамруулан ажилласан ба зуны хувилбарт сургалтаар Гахайт, Баянбулаг, Чацарганат багуудын 67 хүүхдийг хамруулан 96 хүүхдийг 100 хувь СӨБ-д хамруулан сургуульд амжилттай бэлтгэж өгсөн байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Хөдөлмөрийн тухай, Боловсролын тухай, сургуулийн өмнөх боловсролын тухай, Төрийн албаны тухай, Төсвийн тухай багц, Төрийн хэмнэлтийн тухай, Шилэн дансны тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль, Бусад хууль тогтоомжуудын хүрээнд үйл ажиллагаагаа явуулж байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

Хувьсах зардлын дундаж норматив, аргачлал батлах тухай 91 дугаар тогтоол, Үйлчилгээний албан тушаал эрхэлдэг төрийн албан хаагчийн цалингийн доод хэмжээ тогтоох 107-р тогтоол, МУ-ын БШУ-ны сайдын А/122 тушаал, МУЗГазрын 192 дугаар тогтоол, Сангийн сайдын 120 дугаар тушаал, МУЗГазрын 252 дугаар тогтоолыг тайлант онд мөрдөж ажилласан байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна

Дотоод аудитаудиторын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүйгээр үзлээ

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Ховд аймгийн Мянгад сумын Хүүхдийн цэцэрлэгийн 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэлмөнгөн сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Байгууллагын мөрдөж буй нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийн талаар

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэнтус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна .

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Ховд аймгийн Мянгад сумын Хүүхдийн цэцэрлэгийн 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна. Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 19.6 сая төгрөгөөр буюу 1.6 хувиар буурсан байна.

*Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт
/мянган төгрөгөөр/*

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө		463.1	463.1
Авлага	200	100	-100
Бараа материал	35635.7	37587.5	1951.8
Үндсэн хөрөнгө	1170801.5	1148897.9	-21903.6
Нийт хөрөнгө	1206637.2	1187048.5	-19588.7
Өр төлбөр	2068.8	10646.2	8577.4
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	1204568.4	1176402.3	-28166.1
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	1206637.2	1187048.5	-19588.7

Дээрх хүснэгтээс харахад өмнөх оны үзүүлэлтээс авлага данс 100,0, үндсэн хөрөнгө 21903,6, засгийн газрын хувь оролцоо 28166,1 мянган төгрөгөөр тус тус буурч, бараа материал 1951,8, өр төлбөр 8577,4 мянган төгрөгөөр тус тус өссөн байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 475.9 сая, нийт зарлагыг 475.9 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналаас зардлыг 95.7 сая төгрөгөөр өсгөж баталсан байна. Энэ нь МУЗГ-ын 2022 оны 91 тоот тогтоолоор хувьсах зардлын санхүүжилтийг хүүхэд өдрөөр хянаж, төсвийн санхүүжилтийг гүйцэтгэлээр нь тооцож, батлагдсан хуваарьт нийцүүлэн сар бүр сургалтын байгууллагад олгож байгаа, нэг хүүхдэд ногдох зардлын дундаж нормативаар

олгох санхүүжилтийн гүйцэтгэлийг хүүхэд өдрөөр хянаж хагас, бүтэн жилээр тооцон, зохих өөрчлөлтийг тусган төсвийн ерөнхийлөн болон төвлөрүүлэн захирагчийн шийдвэрээр санхүүжүүлэх болсонтой холбоотой байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант оны батлагдсан төсвийг 95.7 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж тодотгосон байна. Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 6 хөтөлбөрийн 6 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 475.9 сая төгрөгийг улс, орон нутгийн төсвөөс бүрдүүлэхээр байна.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 475.9 сая төгрөгийн санхүүжилт олгож, Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 475.4 сая төгрөг буюу 100 хувьтай байна.

*Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл
/мянган төгрөгөөр/*

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	2101	296,036.0	296,036.0	-	100
2	2102	38,531.6	38,531.6	-	100
3	2103	59,504.9	59,504.9	-	100
4	2105	50,110.3	50,110.3	-	100
5	2108	2,192.0	2,192.0	-	100
6	2109	29,548.2	29,548.2	-	100
	Дүн	475,923.0	475,923.0	-	100

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй. Нэмэлт төсөвтэй холбоотой нэмэлт дансаар ямар нэгэн гүйлгээ гараагүй болно.

3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Тус төсөл хэрэгжих хугацаанд нийт 1 хөтөлбөрийн 1 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн байна.

Хүснэгт 3. Төсөл хөтөлбөрийн арга хэмжээний хүрэх үр дүн, биелэлт

/мянган төгрөгөөр/

№	Хөтөлбөр	Хэрэгжих хугацаа	Хүрэх үр дүн	Хэрэгжилтийн явц	Зарцуулах төсөв	Зарцуулсан
1	Ховд ОНХС 15 сая " Гадна тоглоомын талбайн тохижилт	2023	гадна орчин сайжирна	100	15,000.0	15,000.0

Сумын ИТХ -аар 15 сая төгрөгийг ОНХС-гаас батлуулан хуучин барилгын сантехникийн ажлыг хийж гүйцэтгэсэн байна

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Ховд аймгийн Мянгад сумын Хүүхдийн цэцэрлэгийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний

өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулах Үндсэн хөрөнгөтэй холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Гэрэлт Хөхийн тэнцвэр Аудит ХХК-ны Ховд аймаг дахь салбарын захирал, аудитор Д.Хишгээ 2023 оны 1 дугаар сарын 23 -нээс 2023 оны 01 дугаар сарын 28 –ны хооронд гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер А.Цэцэгсүрэн, газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Х.Болдбаатар нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Тус байгууллага нь 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа 2023 оны 01 дүгээр сарын 25 өдрийн А/1 албан бичгээр ирүүлсэн боловч 2023 оны 01 дугаар сарын 24-ны өдөр тайлангаа ирүүлсэн.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт орлого сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг Бага гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2022 оны 3-р улирлын нийт орлого 399.7 сая төгрөгөөс 2 хувиар буюу 7,9 сая төгрөгөөр, тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоосон шалтгаан нь 2022 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн нийт орлогоор тогтоосонтой холбоотой байна.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор байгууллага хуулиар хориглосон зардлуудыг санхүүжүүлээгүй байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 119 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан 119 мэдээлэлийг шилэн дансны сайтад байршуулсан байна.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Тус сургуульд 2022 оны 11 сард Төрийн аудитын баг завсрын аудит хэрэгжүүлэхэд хүүхдийн хоолны чанар хүртээмж, зарцуулалтад тавих дотоод хяналт өмнөх онуудаас сайжирсан ололттой байна гэж дүгнэж зөрчил илрээгүй байна.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар тогтоосон төлбөрийн акт, зөвлөмжийн хэрэгжилтийг бүрэн хэрэгжүүлсэн байна.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	1	485.7	1	485.7	100
Албан шаардлага					
Зөвлөмж	2	12641.2	2	12641.2	100
Нийт дүн	3	13126.9	3	13126.9	100

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 15240.8 мянган төгрөгийн зөрчил¹ 15240,8 мянган төгрөгийн зөвлөмж өгсөн.

5.1 Төлбөрийн акт

5.2 Албан шаардлага:

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Үндсэн хөрөнгөтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Тус цэцэрлэгийн үндсэн хөрөнгийн бүртгэлд ашиглах хугацаа дууссан 25 нэр төрлийн 14,554.3 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө байгаа нь Төсвийн тухай хуулийн 14.2.3-т "өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд төсвийг үр ашигтай удирдах, гүйцэтгэлийг хангах"; 16.5.4-т "төсвийн байгууллагын үйл ажиллагааны үр дүнг дээшлүүлэх"; /Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид өгөх/, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 31.1-т "Төрийн өмчит хуулийн этгээд эзэмшилдээ байгаа илүүдэл үндсэн эд хөрөнгө, түүнчлэн ашиглах хугацаа нь дууссан буюу эсхүл осол гэмтэлд өртсөний улмаас зориулалтаар нь ашиглах боломжгүй болсон бөгөөд засаж, сэлбэж ашиглах нь эдийн засгийн хувьд үр ашиггүй нь тооцоогоор нотлогдсон эд хөрөнгийг худалдаж, шилжүүлж, акт тогтоон устгаж болно." зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж:

¹Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Өөрийн эзэмшилд байгаа илүүдэл үндсэн эд хөрөнгө, ашиглах хугацаа нь дууссан дээрхи хөрөнгийг ашиглах боломжтой хөрөнгийг дахин үнэлж ашиглах, ашиглах боломжгүй хөрөнгийг актлаж устгаж эдийн засгийн хувьд үр ашигтай байхаар шийдвэрлэх

Илрүүлэлт:

2022 оны цалингаас 21.3 сая төгрөгний ХХОАТ суутгаж 17.8 сая төгрөг төлж 2.8 сая төгрөгний өглөг тайланд тусгаж 0.7 сая төгрөгний өглөг тусгаагүй байгаа нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.8-т "Төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20.2.5-т "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах *заалт зөрчсөн байна.*

Өгсөн зөвлөмж:

Дээрхи ажилчдаас суутгасан ХХОАТ-ыг дахин тооцоолж 2023 онд зөрүүг арилгаж Татварын хэлтэстэй тооцоо хийх

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 6 дугаар сарын 10 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс	
			Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
ХХОАТ -дутуу төлсөн	1	686.5	1.0	686.5
Ашиглах хугацаа дууссан 25 нэр төрлийн 14.5 сая төгрөгний үндсэн хөрөнгө байна.	1	14,554.3	1.0	14,554.3
Нийт дүн	2	15,240.8	2.0	15,240.8

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР:

Х.БОЛДБААТАР

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР:

А.ЦЭЦЭГСҮРЭН

ТАЙЛАНГ БИЧСЭН:

АУДИТОР:

Д.ХИШГЭЭ